

RIIGI TEATAJA

Nr. 23.

19. märtsil 1937.

Nr. 23.

- Art. 191. Tollipõhitariifide seaduse muutmise ja täiendamise seadus.
192. Kaitseväelaste palgaseadluse täiendamise seadlus.
193. Otsus Mustvee keskkooli õppemaksu kohta.
194. Agronoomide Koja liikmetega täidetavate ametikohtade määrus.
195. Viina, piirituse, piirituse jätete, pudelite ja kastide müügihindade määruse muutmise määrus.
196. Majandusministeeriumi koosseisus ametkoha ühest elukalliduse rajoonist teise üleviimise määrus.
197. Ühistegelikkude asutiste välisrevisjoni korra määrus.
198. Sundmäärus kohaltarvitamise õigusega alkoholist jookide müügiastutiste kohta Tõrvas.
199. Sundmäärus piima ja piimasaaduste müügi kohta Tõrvas.

191. Tollipõhitariifide seaduse muutmise ja täiendamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 17. märtsil 1937.

Tollipõhitariifide seaduse (RT 22 ja 92 — 1932 art. 173, 177 ja 711, RT 4 — 1935 art. 18, RT 8 — 1935 art. 70 ja RT 99 — 1936 art. 793) sisseveotariifi §§ 1, 18 p. 1, 65 p. 5, 85 p. 3 ühes märkusega, 169 p. 10 ja 11, sisseveoks keelatud kaupade üldmärkus ja väljaveotariifi § 1 ühes märkusega, muudetakse, täiendatakse ja pannakse maksma järgmiselt:

Tollipõhitariifid.

I. Sisseveotariif.

A. Sisseveoks lubatud kaubad.

Tariifi		Kaupade nimetus	Tollimäärade alus	Tollimäärad kroonides	
§§	Punktid			Üldtariif	Minimaaltariif
1	1	Teravili, kartulid, oad, herned, lupiinid, vikid ja peluskid: rukis ja muu eraldi nimetamata teravili	1 kg br. *)	0,05	tollita

Tariifi		Kaupade nimetus	Tolli- määrade alus	Tollimäärad kroonides	
§§	Punktid			Üldtariif	Minimaal- tariif
	2	oder	1 kg br.	0,15	0,075
	3	nisu	1 kg br.	0,22	0,11
	4	mais, läätsed, herned ja oad, peale § 3 p. 10 ja § 5 p. 5 nimetatute	1 kg br.	0,50	0,25
	5	kaer	1 kg br.	0,04	0,02
Märkus1		Selle § p.p. 2, 3 ja 5 nimetatud teravilja seemned puhtsordili- sed, erivalikud (élite), eriaren- dised (selection), kui nad sisse tuuakse saatemaa riikliku seem- nekontrolljaama poolt kinni- plommitud pakistes ning on varustatud päritolu ja sordi- ehtsust tõendava tunnistusega, lastakse Põllutööministri loal sisse	1 kg br. *)	tollita	tollita
Märkus2		Selle § p.p. 2, 3 ja 5 nimetatud teravili, mis siseturule lastud kuni 1. augustini 1937 . . .	1 kg br. *)	tollita	tollita
	6	kartulid, lupiinid, vikid ja pe- luskid	1 kg br. *)	0,02	tollita
Märkus.		Kartulid võib sisse vedada ainult vastava ametiasutise tunnistu- sega, mis tõendab, et kartulid on haigustest vabad.			
18		Kohv:			
	1	toored kohvioad	1 kg nt.	2,00	1,00
65		Ehitusmaterjal:			
	5	hüdraulised siseained; igasugune tsement, peale šamott-tsemen- di; hüdraulised lisamaterjalid, nende hulgas ka puzzolan, trass, santoriinimuld ja sõmer šlakk; hüdrauline lubi; kips jahvatatud põletamata ja põle- tatud (alabaster); tsement- torud	1 kg nt.	0,01	0,005
85		Nafta destilleerimise vedelad saa- dused, kuivõrd nad tariifi teiste §§ alla ei kuulu:			

Tariifi		Kaupade nimetus	Tollimäärade alus	Tollimäärad kroonides	
§§	Punktid			Üldtariif	Minimaaltariif
169	3	bensiin, nafta-eeter, gasoliin, ligroin ja säär. bensini ja bensooli segud	1 kg nt.	0,22	0,11
	Märkus.	Majandusministril on õigus alandada sisseveotollimaksu bensiinilt, mida veavad sisse Eesti õlikivi-bensini väljavedajad firmad, sama koguse piirides nagu õlikivi-bensini välja veetud.			
		Instrumentid, aparaadid ja riistad astronoomilisteks, optilisteks, akustilisteks, peenmehaanilisteks (joonestamis- ja mõõtmisaparaadid), elektrotehnilisteks, keemilisteks, foto- ja heliograafilisteks, meditsiinilisteks ja kirurgilisteks otstarveteks, ka ühenduses kallismetallidega, samuti niisuguste instrumentide ja aparaatide osad; elektrotehnilised tarbed:			
	10	raadioaparaadid ja valjuhääldajad — ka mittetäielikud . . .	1 kg nt.	9,00	4,50
	11	raadioaparaatide ja valjuhääldajate osad	1 kg nt.	5,00	2,50

B. Sisseveoks keelatud kaubad.

§§	Punktid	Kaupade nimetus
Üldmärkus.		§ 4 loetletud kaupade sissevedu võib lubada Sotsiaalminister. Teiste keelatud kaupade sisseveoks võib Majandusminister luba anda tema poolt määratavail eritingimustel.

II. Väljaveotariif.

A. Väljaveoks lubatud kaubad.

Tariifi		Kaupade nimetus	Tolli- määrade alus	Tolli- määrad kroonides
§§	Punktid			
1		Liik I.		
		Puusaadused:		
		Ümmargused kuuse ja männi tarbepuud, ka kapp-palgid, s.o. kas tüvest või üleni ühelt või mõlemalt poolt tahutud, pike- mad kui 75 sm, ületöötamata, koorimata või kooritult — mõõ- detult 3 meetri pealt, arvates tüvest, või kui nad lühemad, siis ladvast.		
	1	3 meetrit ja rohkem pikad, läbi- mõõduga:		
	1-a	kuni 25 sm	1 tihumeeter	5,00
Mär- kus.	1-b	25 sm ja rohkem	1 tihumeeter	10,00
	2	lühemad kui 3 meetrit läbimõõ- duga 5 sm ja rohkem	1 tihumeeter	5,00
		Majandusminister kokkuleppel Põllutööstusministriga võib alan- dada või jätta ära väljaveo- tollimaksu käesolevas paragrah- vis nimetatud tarbepuudelt, kui nende edasimüügiks välismaale olid sõlmitud kindlad lepingud enne käesoleva seaduse kehtima hakkamist.		

Käesolev seadus hakkab kehtima avaldamisega, arvatud välja § 18 p. 1, mis hakkab kehtima 15. aprillist 1937.

Tallinnas, 17. märtsil 1937.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Selter
Majandusminister.

192. Kaitseväelaste palgaseadluse täiendamise seadlus.

Antud Riigivanema poolt 12. märtsil 1937.

Alus: Riigikaitse rahuaegse korraldamise ja juhtimise seaduse (RT 18—1934) § 4.

Kaitseväelaste palgaseadlust (RT 28—1932) täiendatakse paragrahviga 1¹ järgmises redaktsioonis:

§ 1¹. Ohvitseridele ja ohvitseride ametikohtadel teenivatele riigiteenijatele, arvesse võttes nende asendamatusel ametikohal, võidakse määrata isikulised palganormid Riigivanema eriootsusega.

Isikuline palganorm asendab ametikohale ettenähtud palganormi ja on maksev ohvitseri või riigiteenija suhtes, kellele ta nimeliselt määrati, ainult nii kaua, kui ohvitser või riigiteenija teenib ametikohal, millel temale isikuline palganorm määrati.

Tallinnas, 12. märtsil 1937.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

P. Lill

kindral-major

Kaitseminister.

193. Vabariigi Valitsuse otsus 10. märtsist 1937.

Keskkoollide seaduse (RT 47—1934) § 12 alusel kinnitada Mustvee keskkooli õppemaksuks, arvates 1. augustist 1937:

1) Mustvee alevist päritolevatelt õpilastelt 45 kr. kooliaastas kõigis klassides ja

2) võõraste omavalitsuste piirkondadest päritolevatelt õpilastelt 55 kr. kooliaastas kõigis klassides.

Peaminister K. Päts.

Haridusminister A. Jaakson.

Riigisekretär K. Terras.

194. Agronoomide Koja liikmetega täidetavate ametikohtade määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 12. märtsil 1937.

Alus: Agronoomide kutsetegevuse seaduse (RT 43—1935) § 4.

§ 1. Riigi-, omavalitsus- ja eraasutistes ning Põllutöökojas ja nende ettevõtetes võivad käesoleva paragrahvi lisas loendatud ametikohtadel normaalselt teenida ainult Agronoomide Koja tegevliikmed või liikmekandidaadid vastavalt sellele, kuidas see käesoleva paragrahvi lisas on märgitud.

§ 2. Kui eelmise (1) paragrahvi lisas loendatud vakantsetele ametikohtadele vastav ülemus ei leia Agronoomide Koja liiget või liikmekandidaati, teatab ülemus kellele ametikoht allub sellest Agronoomide Koja juha-

tusele. Kui Agronoomide Koja juhatus kahe nädala jooksul, arvates teada-
ande saamisest, ei esita ametisse määrajale ülemusele vastuvõetavat kandi-
daati või kandidaate, võib ametissemäärav ülemus nimetada sellele kohale
ajutiseks kohusetäitjaks vastavate kogemustega isiku, kuigi viimane ei ole
Agronoomide Koja liige. See isik jääb lõplikult kohale, kui kuue kuu jooksul
ametisse määramise ajast arvates ei ole leitud koha peale vastuvõetavat Agro-
noomide Koja liiget.

§ 3. Kui käesoleva määruse paragrahv 1 lisas nimetatud ametikohal
teenib isik, kes ei ole Agronoomide Koja tegevliige või liikmekandidaat, kuid
on kuni Agronoomide kutsetegevuse seaduse kehtimahakkamiseni teeninud
samal kohal vähemalt viis aastat, teatab ülemus, kellele ametiisik allub, sellest
Agronoomide Koja juhatusale. Koha vabanemisel toimib ülemus eelmise
(2) paragrahvi korras.

Agronoomide Koja liikmetega täidetavate ametikohtade
määruse § 1 lisa.

1. Riigiasutised:

Haridusministeerium.

Kutseoskuse Osakond.

Haridusnõunik põllumajandusliku hariduse alal	—	tegevliige
Koolide põllumajapidamiste ameti juhataja	—	„
Põllumajapidamiste inspektor	—	„
Kutsekoolide põllumajanduslikkude teadus- likkude ainete kõrgema agronoomilise hari- dusega õppejõud	—	tegevliikmed või liikmekandidaadid
Põllumajanduslikkude kutsekoolide põllu- majapidamiste kõrgema agronoomilise hari- dusega juhatajad	—	„

Põllutööministeerium.

Ametnikkude koosseis.

Põllumajanduse Osakond.

A. Keskasutis.

Direktor	—	tegevliige
Abidirektor, ühtlasi Maatulunduse ja Kat- seasjanduse Büroo juhataja	—	„
Taimekasvatuse nõunik	—	„
Loomakasvatuse nõunik	—	„

Riigi Seemnekontrolljaam.

Juhataja	—	tegevliige
Juhataja abi	—	„
Vanem laborant	—	liikmekandidaat

Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaam.

Juhataja	—	tegevliige
Vanem kontrolör	—	„

Asutised kohtadel.

Riigi Põllutöökatsejaam.

Juhataja	—	tegevliige
Juhataja abi	—	„

Vabateenijate koosseis.

Katastri ja Maakorralduse Osakond.

Katastri Amet.

Hindamise kontrolör	—	tegevliige
Vanem hindaja	—	„

Asundusamet.

Asundusinspektori abi	—	tegevliige
---------------------------------	---	------------

Põllumajanduse Osakond.

Maatulunduse ja Katseasjanduse Büroo.

Maatulunduse nõunik	—	tegevliige
Aianduse-mesinduse nõunik	—	„
Siseturu piimasaaduste kontrolör	—	liikmekandidaat

Riigimõisade Valitsus.

Riigimõisade ülemvalitseja	—	tegevliige
Riigimõisade ülemvalitseja abi	—	„
Riigimõisade valitsejad	—	liikmekandidaadid

2. Omavalitsusasutised ja Põllutöökoda.

Omavalitsusasutised.

Linnade agronoomid	—	tegevliikmed
------------------------------	---	--------------

Põllutöökoda.

Direktor	—	tegevliige
--------------------	---	------------

Põllumajanduse Talitus.

Juhataja	—	tegevliige
Nõunikud	—	tegevliikmed

Põllumajanduslik Raamatupidamise Talitus.

Juhataja	—	tegevliige
Abijuhataja	—	„
Van. konsulendid	—	tegevliikmed
Konsulendid	—	liikmekandidaadid

Nõuande Talitus.

Juhataja	—	tegevliige
Nõunikud	—	tegevliikmed
Eriteadlased	—	„
Van. maakonna konsulendid	—	„
Maakonna konsulendid	—	„
Van. maatulunduse konsulendid	—	„
Van. eriala konsulendid	—	„

Maatulunduse konsulendid	—	liikmekandidaadid
Aianduse konsulendid	—	„
Erialade konsulendid	—	„
Konsulent-sekretär	—	liikmekandidaat

3. Eraasutised.

Eesti Sordiparanduse Seltsi Jõgeva Sordikasvandus.

Juhataja	—	tegevliige
Osakondade juhatajad	—	tegevliikmed
Osakondade assistendid	—	liikmekandidaadid

Eesti Sooparanduse Seltsi Tooma Sookatsejaam.

Juhataja	—	tegevliige
Abijuhataja	—	„
Assistendid	—	liikmekandidaadid

Eestimaa Põllumeeste Selts — Tallinnas.

Agronoom	—	tegevliige
Agronoomi abi	—	liikmekandidaat

Peaminister K. Päts.

Põllutööminister N. Talts.

Riigisekretär K. Terras.

195. Viina, piirituse, piirituse jätete, pudelite ja kastide müügihindade määruse muutmise määrus.

Antud Majandusministrilt 17. märtsil 1937.

A l u s: Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seaduse (RT 50 — 1927) § 23 ja Vabariigi Valitsuse otsus 15. märtsist 1937.

I.

Viina, piirituse, piirituse jätete, pudelite ja kastide müügihindade määruse (RT 24 — 1934) § 1 punkt 1 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 1. Viina, piirituse, piirituse jätete, pudelite ja kastide müügihinnad määratakse järgmiselt:

1. Piiritus ja viin pudelites, üldtarvitamiseks:

a) Piiritus 95%-line:

$\frac{3}{4}$ liitrit	Üksikhind kroonides.	3.90
$\frac{1}{4}$ „		1.40

b) Lauaviin 45%-line:

$\frac{1}{2}$ liitrit	1.45
$\frac{1}{4}$ „	—,75

c) Lauaviin 40%-line:

$\frac{1}{2}$ liitrit	1.25
$\frac{1}{4}$ „	—,65

d) Viin 40%-line:

	Üksikhind kroonides.
$\frac{3}{4}$ liitrit	1.50
$\frac{1}{4}$ „	—,55

Hinnad on pudelita.

II.

Käesolevad hinnad hakkavad maksma alates 20. märtsist 1937 müügil viinatehastest ja ladudest.

Kauplustes selleks päevaks järelejäänud piirituse ja viina tagavarad müüakse endiste hindadega ning on keelatud nende eest võtta kallimat hinda.

Kuni uusi hindu kandvate pudelisiltide trükkimiseni märgitakse uued hinnad viina ja piirituse pudelitele Maksudevalitsuselt antud templitega.

Käesolevad hinnad pannakse maksma Maksudevalitsuse direktori sisekorraldisega.

Majandusminister K. Selter.

Maksudevalitsuse direktor H. Kukk.

196. Majandusministeeriumi koosseisu ametkoha ühest elukalliduse rajoonist teise üleviimise määrus.

Antud Majandusministri poolt 13. märtsil 1937.

Alus: Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse (RT 31—1935) § 2.

Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduses ettenähtud Majandusministeeriumi Tööstusosakonna Mäeameti koosseisu üks kontrolöri ametikoht XVII palgaastmes viia üle II rajoonist esimesse rajooni, arvates 1. oktoobrist 1936.

Majandusminister K. Selter.

Peasekretär A. Kits.

197. Ühistegelikkude asutiste välisrevisjoni korra määrus.

Antud Majandusministri poolt 13. märtsil 1937.

Alus: Kooperatiivühingute ja nende liitude välisrevisjoni seaduse (RT 6—1937) § 7.

§ 1. Välisrevisjoni ülesandeks on selgitada:

- a) kas revideeritav ühistegelik asutis tegutseb seaduste ja oma põhikirja kohaselt;
- b) kas asutise arvepidamine ja asjaajamine on korras;
- d) kas riigi fiskaalsed huvid on rahuldatud;
- e) kas kolmandate isikute — kreditoride — huvid on seaduslikult kaitstud.

§ 2. Ühistegevuskoda varustab revidendid ametitunnistusega, mis revideerimisele ilmudes esitatakse revideeritava ühingu või liidu juhatuse esimehele, tema äraolekul kohalviibivale juhatusliikmele.

§ 3. Revideeritava ühingu või liidu juhatus on kohustatud andma revidendile vastavaid ruume ja määrama revideerimise juurde oma esindajat või esindajaid, kes on kohustatud esitama revidendile asutise põhikirja, protokoll- ja arvepidamisraamatud, dokumendid ja varad ning andma revidendi nõudmisel tarvilikke seletusi asutise tegevusse, asjaajamisse ja arvepidamisse puutuvates küsimustes. Kui mõned asutise varad asuvad väljaspool asutise juhatuse asukohta, siis kannab asutis nende varade ülevaatusega seoses olevad kulud.

§ 4. Revideerimise tulemuste kohta koostab revident protokoll, milles märgitakse:

- a) revideerimise aeg,
- b) revideeritava asutise nimetus ja asukoht,
- d) kes revideeris ja kelle korraldusel või soovil,
- e) mis aja kohta toimus revisjon,
- f) kes viibis revisjoni juures revideeritava asutise esindajana,
- g) revisjoni ja selle tulemuste üksikasjalik kirjeldus.

§ 5. Revisjoniprotokollile kirjutavad alla peale revidendi veel asutise esindajana revisjoni juures viibinud isikvõi isikud ja asutise organite liikmed ning vastutavad ametnikud, kellele revident kannab revisjoni lõpul ette revisjoniprotokoll. Kui mõni tähendatud isikutest ei kirjuta alla protokollile, teeb revident vastava märkuse protokoll lõpus kahe tunnistaja juuresolekul.

Revideeritava asutise juhatusel või revideerimise juures viibinud asutise esindajail on õigus esitada kirjalikku seletust, mis lisatakse revisjoniprotokoll juurde, kui revideerimise juures nende poolt antud seletusi ei ole arvestatud protokoll koostamisel, kusjuures tuleb teha vastav märkus protokoll allakirjutamise juures.

§ 6. Revisjoniprotokoll esitab revident Ühistegevuskojale, kes revideeritud asutisele saadab ära kirja protokollist.

Ühistegelikkude krediit- ja kindlustusasutiste revisjoniprotokollidest esitab Ühistegevuskoda ära kirjad krediit- ja kindlustusasutiste peainspektorile.

§ 7. Leiab revident, et revideeritava asutise arvepidamine on säärases seisukorras, et seda on võimatu revideerida, koostab ta selle kohta protokoll, milles määrab tähtja arvepidamisraamatute ja dokumentide korraldamiseks, andes protokollist ära kirja asutisele ja esitades protokoll alguskirja Ühistegevuskojale.

§ 8. Revideerimisel avalikuks tulnud kuritegevuse korral teatab revident sellest asutise organitele, Ühistegevuskojale ja prokuratuurile või kriminaalpolitseile.

§ 9. Revidendid on kohustatud revideerimisel saadud andmeid ja revideerimise tulemusi hoidma saladuses nii oma ametisoleku ajal kui ka peale ametist lahkumist.

Majandusminister K. Selter.

Peasekretär A. Kits.

Tõrva linnavolikogult 18. detsembril 1936 vastu võetud ja Sise-ministrilt 8. veebruaril 1937 kinnitatud

198. Sundmäärus kohaltarvitamise õigusega alkoholist jookide müügi-asutiste (restoranide ja einelaudade) kohta Tõrva linnas.

Alus: Linnaseaduse § 108 pkt. 28.

§ 1. Sissekäik kohaltarvitamise õigusega alkoholist jookide müügi-asutisse peab olema otse tänavalt ja mitte ühine majas asuvate elukorterite või teiste asutiste sissekäiguga.

Sissekäik teatri, seltsi või võõrastemaja juures asuvasse einelauda võib olla ühine selle asutise sissekäiguga.

Sissekäik peab valgustatud olema pimedal kauplemise ajal.

§ 2. Asutise restoratsiooni (võõrastele tarvitada olevad) ruumid peavad koosnema vähemalt kahest toast, mille kogu põrandapind ei tohi olla alla 50 ruutmeetri, ruumide kõrgus vähemalt 2,70 meetrit. Need ruumid ei tohi olla otseses ühenduses elukorteritega.

Asutise juures võivad olla võõrastele tarvitada aiad ja lahtised rõdud, mis tulevad vastava komisjoni poolt üle vaadata ja asutise ruumide plaanil ära tähendada.

§ 3. Asutise ruumide põrandad peavad olema siledad ja värvitud õlivärviga, seinad vähemalt 1,5 meetri kõrguseni puust, linoleumist või muust pestavast materjalist paneeliga või kaetud õlivärviga. Seinad ülalpool paneeli ja laed peavad olema värvitud liimi- või õlivärviga. Seinad ülalpool paneeli võivad olla ka tapeeditud. Uksed ja aknaraamid peavad olema värvitud õlivärviga.

§ 4. Asutise ruumid peavad olema varustatud korraliku ventilatsiooniga.

§ 5. Asutise ruumide põrandad, seinad ja laed, üldse ruumid, mööbel ning muu sisseaad peavad olema alati puhtad ja korras. Asutise letid ja riulid peavad olema kaetud õlivärviga. Lauad peavad olema korralikult värvitud, kaetud puhta linaga või klaasist või lihvitud (poleeritud) kivist, kunstkivist või muust kõvast pragudeta siledast massist tahvlitega.

Kärbseid, prussakaid, lutikaid ja muid putukaid ei tohi leiduda asutise ruumides.

§ 6. Asutise restoratsiooniruumi ei tohi tarvitada magamiseks, eluruumiks, köögiks või muuks ruumide eesmärgist erinevaks otstarbeks.

Samuti asutise kööki, toiduainete hoiuruumi ja üldse kõiki asutise kõrvalruume võib tarvitada ainult ettenähtud otstarbeks.

§ 7. Asutises peavad olema süljekausid veega, mida tuleb uuendada vähemalt kord päevas. Samuti peab asutises olema tarvilisel arvul tuhatoose.

§ 8. Asutises peavad olema üleriie hoiukohad või tarvilik arv varnu seinäärsete laudade juures.

§ 9. Asutise köögi põrandapind peab olema vähemalt 15 ruutmeetrit, kõrgus vähemalt 2,70 meetrit. Iga köögis töötava isiku peale peab olema vähemalt 15 kantmeetrit õhuruumi. Köögi sisseaad, nagu lauad, toolid, pingid, kapid ja riulid peavad olema värvitud heleda õlivärviga.

§ 10. Köögi seinad peavad olema siledad, pragudeta, 1,5 meetri kõrguseni glasuurkividega kaetud või värvitud heleda õlivärviga. Seinad ülalpool paneeli ja laed peavad olema värvitud liimi- või õlivärviga.

Köögi põrand peab vastama selle sundmääruse § 3 nõuetele asutise põrandate suhtes.

Köök peab olema tarviliselt valgustatud ja auru kõrvaldamise seadeldisega ning varustatud korraliku õhupuhastuse seadeldisega.

Köögis on keelatud hoida magamis- ja seljariideid ja igat muud kraami peale köögi tarviliku sisseseade ja tarvete.

§ 11. Pliiit peab olema tehtud glasuurkividest, pottkividest värvitud õlivärviga või metallist. Pliit peab olema alati korras ja puhas.

§ 12. Toidu- ja maitseained ning joogid peavad olema värsked ja rikkumata ning vastama sellekohaste seaduste ja määruste nõuetele. Samuti peavad vastama seaduste ja määruste nõuetele asutises tarvitatavad keedu-, söögi- ning jooginõud ning riistad.

Toiduainete hoidmiseks peab olema asutise juures puhas ja korras eriruum.

Kõik toiduained tulevad hoida nii, et nad oleksid kaitstud määrdumisest ja tolmust. Müügiks väljapandud toiduained peavad olema kaitstud kohaste klaas- või muu katetega.

Asutises tegutsevad teenijad peavad käsitsemata toiduaineid vastavalt tervishoiu ja puhtuse nõuetele.

Asutise ruumides on keelatud söögijätete ja solgi hoidmine.

§ 13. Asutises peavad olema puhtad, valgustatud ja korras hoitud ning korraliku ventilatsiooniga klosetid ja pissuaar. Kloseti põrand peab olema parkettkividest, tsemendist või muust pragudeta valatavast kõvast segust, millesse ei imbu niiskus, seinad glasuurkividest või 1,5 meetri kõrguseni kaetud heleda õlivärviga. Sissekäik klosetti ei tohi olla ruumidest, kus valmistatakse või hoitakse toite või toiduaineid. Klosetid peavad olema varustatud puhta paberiga.

Asutises peab olema kraaniga pesemisnõu puhta veega, selle juures puhtad käterätikud ja seep.

§ 14. Asutises tegutsevad teenijad oma kohuste täitmisel peavad olema kained ja puhtalt ning korralikult rietatud. Naisteenijail peavad olema juuksed kaetud pestavate peakatetega.

§ 15. Asutises on keelatud tegutsemine teenijatel, kes põevad naha- haigusi, paiseid, nakkushaigusi, või kes on nakkushaiguste kahtlased või nakkushaiguste idude kandjad või kelle elukorteris on nakkushaigusi põdevaid haigeid. Asutise pidaja on kohustatud kõik asutises tegutsevad teenijad enne teenistusse võtmist ja teenistuse kestvusel iga kolme kuu kestel vähemalt kord haiguste suhtes arsti poolt läbi vaadata laskma. Läbivaatuse tagajärjed kannab arst sellekohasesse raamatusse, mida tervishoiulise järelevalve esindajail on õigus kontrollida igal ajal.

Linna tervishoiuarstil on õigus igal ajal vaadata järele asutises tegutsevate teenijate tervislikku seisukorda. Tervisliku seisukorra raamat peab sisaldama järgmisi andmeid: 1) järjekorranumber, 2) isiku nimi ja perekonnanimi, 3) elukoht, 4) vanus, 5) arsti märkused tervisliku seisukorra kohta, 6) järele vaatuse aeg (aasta, kuu ja päev), 7) arsti allkiri.

§ 16. Asutises peab olema pandud välja nähtavale kohale käesolev sundmäärus ja linnavalitsuse poolt määratud väljavõtted asutiste tegevuse alal antud seadustest ja määrustest.

§ 17. Käesoleva sundmääruse maksmahakkamisega kaotab maksvuse Tõrva linnavolikogult 26. jaanuaril ja 29. märtsil 1928 vastu võetud Sundmäärus alkoholist jookide müügi õigusega restoranide ja einelaudade ning õllekaupluste ruumide sisseseadmise, korra ja tervishoidlikkude nõuete kohta Tõrva linnas (RT 38 — 1928) ühes täiendusega 24. jaanuarist 1929 (RT 23 — 1929).

§ 18. Käesolev sundmäärus hakkab maksma 15. päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Linnapea Jaan Viks.

Sekretär A. Priimets.

Tõrva linnavolikogult 19. novembril 1936 ja 19. veebruaril 1937 vastu võetud ja Siseministrilt 5. märtsil 1937 kinnitatud

199. Sundmäärus piima ja piimasaaduste müügi kohta Tõrva linnas.

Antud Linnaseaduse § 108 p. p. 18 ja 22 ning Piimaseaduse § 27 (RT 56 — 1934) põhjal.

§ 1. Isikud, kes soovivad avada Tõrva linnas piimakauplusi ja toiduainete kaupluste juures piima ja piimasaaduste müügiruumi, peavad esitama sellekohase palve linnavalitsusele. Piimakaupluste ja müügiruumide avamise loa annab linnavalitsus peale nende ruumide kõlblikuks tunnistamist vastavalt Piimaseaduse teostamise määruse (RT 101 — 1934) ja käesoleva sundmääruse nõuetele.

§ 2. Piimatööstused, piimakauplused ning piima ja piimasaaduste müügiõigusega toiduainete kauplused peavad olema varustatud tervishoidlikult kõlbliku veega kinnistest kaevudest.

§ 3. Piimakaupluse ruumid peavad olema vähemalt 2,50 m kõrged, põrandapinnaga vähemalt 8 ruutmeetrit ning valgustuspinnaga vähemalt 1 ruutmeeter.

Laed, seinad, letid, riulid, toolid ja lauad peavad olema värvitud heleda õlivärviga. Krohvitud ja lubjatud seinad on lubatud, kui neid vähemalt kaks korda aastas lubjatakse. Põrandad peavad olema parkettkivist, asfaldist, betoonist või muust veekindlast materjalist või siledatest pragudeta laudadest, kaetud õlivärviga või linoleumiga.

Piimakauplus peab olema varustatud otstarbekohase piima ja piimasaaduste hoiuruumiga ning tervishoiunõuetele vastava õhupuhastuse sisseadega.

§ 4. Toiduainete kauplused, missugused soovivad kaubelda piima ja piimasaadustega, peavad olema varustatud eraldi piimamüügiruumiga, missugune eraldatud muust kauplusest kindlate vaheseinte ja uksega. Tarvitaja peab võima näha toiduainete kauplusest müüja piima ja piimasaaduste väljamõõtmist. Piimamüügiruumi põrandapind peab olema vähemalt 2×1,5 meetrit suur. Piimamüügiruum peab olema küllaldaselt valgustatud ning varustatud õhupuhastuse sisseseadega.

Laed, seinad, letid, riulid, toolid ja lauad peavad olema värvitud heleda õlivärviga. Krohvitud ja lubjatud seinad on lubatud, kui neid vähemalt kaks korda aastas lubjatakse.

Põrandad peavad olema parkettkivist, asfaldist, betoonist või muust veekindlast materjalist või siledatest pragudeta laudadest, kaetud õlivärviga või linoleumiga.

§ 5. Piimakauplused ja toiduainete kaupluste piimamüügi ruumid ei tohi otseses ühenduses olla elukorteritega või koristamata ja haisevate ruumidega, ja neid ei tohi kasutada otstarveteks, millistel piima müügi midagi ühist ei ole.

§ 6. Piimakauplused ja toiduainete kaupluste piimamüügi ruumid peavad varustatud olema jahutussisseadega jäävannide või jääkastide näol piima ja koore jahutamiseks aastaajal, millal välise õhu temperatuur on üle $+10^{\circ}\text{C}$. Jahutusvannid ja kastid peavad olema betoonist või muust veekindlast materjalist, seest ja väliselt kaetud õlivärviga, varustatud värvitud kaantega, milliste avaustest ulatuvad välja piima ja koore nõude ülemised osad.

§ 7. Kõik turustatavad piimaliigid ning piimasaadused peavad oma koosseisult, omaduselt ning pakkimise viisilt vastama Piimaseaduse teostamise määrides ettenähtud nõuetele.

§ 8. Piimakauplustel on lubatud müüa peale piima ja piimasaaduste veel vorsti, sinki, mune, kinnistes pakendites konserve, moosi, mett, saia, leiba ja maiustusi, millised kaubad peavad olema korralikult paigutatud ja eraldatud. Toiduainete kauplused piima ja piimasaaduste müügiõigusega võivad kaubelda kõigi toidu- ja maitseainetega; muu kauba müük nendes kauplustes on keelatud. Piimamüügi ruumi võib kasutada ainult piima ja piimasaaduste paigutamiseks. Lõhnavate juustusortide hoidmiseks peab olema eraldi kapp või klaaskuppel.

§ 9. Lahtise piima ja piimasaadustega kauplemine on lubatud ainult piimakauplustes, toiduainete kauplustes piimamüügi õigusega ja tootja majapidamises tarvitaja tellimise peale. Tootjalt tarvitajale tellimise korral ülevõetav piim peab olema Piimaseaduse § 10 nõuete kohaselt kinnises, iga tarvitaja jaoks eraldi, pakendis.

§ 10. Piima hapendamine ja hapupiima müük võib sündida ainult piimakaupluses ja toiduainete kaupluse piimamüügi ruumis ning tootja majapidamises tarvitaja tellimisel.

§ 11. Keelatud on piima ja piimasaaduste (või, koore, hapupiima ja juustu) müük tänavail, majahoovides, trepikodades ja koridorides.

Piimasaadustega kauplemine turul toimub vastavalt Sundmäärusele turul kauplemise kohta Tõrva linnas (RT 90 — 1936 art. 716).

Kinniselt (pudelites või muudes tolmukindlais väikepakendites) müüdav piim ja piimasaadused võivad olla müügil turul, laadal ja piimamüügi ruumiga toiduainete kauplustes.

§ 12. Söögimajades, restoranides, kohvikutes, võõrastemajades ning einelaudades on lahtise piima müük lubatud ainult kohaltarvitamiseks.

§ 13. Piima ja piimasaaduste kauplustes, samuti söögimajades, restoranides, kohvikutes, võõrastemajades ning einelaudades võib lahtisel müügil olla ainult üks rööskpiima valikutest, mitme liigi müügi korral peavad teised piima valikud peale ühe kinnistes pakendites olema.

§ 14. Koorejätise müük einelaudades, söögimajades, restoranides, kohvikutes või platsidel on võimalik ainult linnavalitsuse loal isikutel, kes selleks esitanud linnavalitsusele vastava sooviavalduse ja peale selle kui nende

müügi- ja hoiuruumid ning valmistamise ja müügi sissesead ja tarbenõud linnaarstilt on üle vaadatud ja tervishoiunõuetele vastavaks tunnistatud.

§ 15. Piimatööstuste ning piima ja piimasaaduste kaupluste omanikud või juhatajad on kohustatud pidama neid piima või piimasaadustega varustajate aadressid täpselt ja teatama need tervishoiulist järelevalvet teostavatele ametnikele nende nõudmisel.

§ 16. Piima ja piimasaaduste pakkimiseks tarvitavad nõud ja vahendid peavad vastama Piimaseaduse teostamise määruse § 99 (RT 101 — 1934). Neid nõusid ei tohi milgil tingimustel muuks otstarbeks kasutada.

§ 17. Piimanõude pesemine piima ja piimasaaduste müügikohtades peab sündima eriruumis eelpesemise teel puhta külma veega, pesemise teel kuuma soodaveega ja järeloputamise teel puhta keeva veega. Sarnane puhastamine ei tohi sündida pesuköökides pesupesemise abinõude kasutamise ega pesupesemise ajal. On keelatud nõude aurutamine enne eelpesemist, kui nõud enne pesemist sisaldasid piima, koort või teisi vedelaid piimasaadusi.

§ 18. Piima ja piimasaaduste mõõtmise riistad ja jaotamise tarbenõud peavad olema alumiiniumist, tinutatud vasest või tinutatud plekist ning varustatud käepidemega, millised võimaldavad nende tarvitamist nii, et kaubaandja oma kätega kaubaga kokku ei puutu.

Eelpooltähendatud esemete tinutamine võib toimuda ainult inglisiinaga, mille koosseisus ei või olla seatina rohkem kui 1%. Iga piima või koore liigi jaoks peavad olema eraldi mõõtmise ning jaotamise tarbenõud, millised peavad olema alati piinlikult puhtad ja terved.

§ 19. Keelatud on kauba proovi maitsemine mõõtmise riistadega või kauba jaotamise ja lõikamise tarbenõult.

§ 20. Piimanõud ning piimasaaduste pakendid peavad seaduse nõuete kohaselt vastava nimetusega varustatud olema. Lahtiselt müüdava rõõskpiima teatavaks tegemine peab sündima kauplustes või söögimajades nähtaval kohal seintel siltidega „Rõõskpiim I“ või „Rõõskpiim II“ ja kauplustel samasuguse sildiga tänavalt nähtavana välisuksel või aknal.

§ 21. Keelatud on piima ja piimasaaduste müügikohtades koduloomade sisselaskmine, suitsetamine ja põrandale sülitamine, milliste keeldude kohta peavad vastavad sildid nähtaval kohal väljapandud olema. Kärbsed ja tolmu ei tohi müügiuumides olla. Kaupluste ruume tuleb iga päev korralikult puhastada ja tuulutada.

§ 22. Isikud, kes tegelevad piimakauplustes ja piima ning piimasaaduste müügiõigusega toiduainete kauplustes, peavad kandma valgeid puhtaid terveid põlvini ulatuvaid käerandmeni küünivate kitsaste käistega põllesid ja peavad tarvilisel määral hoolitsema oma ihu puhtuse eest.

§ 23. Isikud, kes põevad Nakkushaiguste vastu võitlemise seaduse § 2 punktides 1—11 (RT 94 — 1933) tähendatud nakkushaigusi või Suguhaiguste vastu võitlemise seaduse § 1 (RT 1 — 1927) tähendatud suguhaigusi külgehakkavas järgus või leprat või lahtist tiisikust, või kes võivad edasi kanda neid haigusi, või kelle kätel on mädanevad haavad või kelle üldine tervislik seisukord võib põhjustada piima või piimasaaduste rikkiminekut või inimtervisele kahjulike omaduste tekkimist, ei tohi teotseda lehmade lüpsmisel, piimasaaduste valmistamisel ning piima ja piimasaaduste liikvelelaskmisel ega piima ja piimasaaduste nõude puhastamisel.

Sama keeld on maksev ka nende isikute kohta, kes on otseses kokkupuutumises eelpool tähendatud haigustega.

Igast eelpooltähendatud haigusest ja haiguskahtlasest juhust peab piimakaupluse, piima ja piimasaaduste müügiõigusega toiduainete kaupluse või majapidamise omanik või juhataja või nende asetäitja, kelle ettevõttes eelpoolnimetatud juhtumine ilmsiks tuleb, viibimata teatama linnaarstile ning haiged ning haiguskahtlased eemaldama piima ja selle saaduste tootmiselt ning liikvelelaskmiselt kuni linnaarsti korralduseni.

Nende isikute uuesti tööle asumine võib sündida ainult linnaarsti loal.

§ 24. Piima ja piimasaaduste tootmise ja müügi alal tegelevad isikud on kohustatud iga 4 kuu tagant ilmuma arstlikule ülevaatusele linnaarsti juurde ning peavad varustatud olema vastava tervisliku seisukorra raamatuga.

Märkus. Tervisliku seisukorra raamat peab sisaldama järgmisi andmeid: 1) järjekorranumber, 2) isiku nimi ja perekonnanimi, 3) vanus, 4) arsti märkused tervislikust seisukorrast, 5) järelevaatuse aeg, 6) arsti allkiri.

§ 25. Piimakaupluste ja müügikohtade omanikel või juhatajatel on keelatud ametisse võtta isikuid, kellel puudub linnaarsti poolt välja antud tunnistus nende tervisliku seisukorra kohta.

§ 26. Piimakauplused ja piimamüügiruumid alluvad linnaarsti tervishoidlisele järelevalvele. Nende omanikud või juhatajad on kohustatud igal ajal ja igas kohas kontrolli teostatavatele ametnikele võimaldama kaupluse ruumide, sisseseadete ja saaduste järelevaatust ja tasuta proovide võtmist analüüsimiseks. Analüüsi tegemise ajast ja kohast antakse piima omanikule teada.

§ 27. Maalt linna piima toojate suletud piimanõusid on tervishoiulist järelevalvet teostaval ametnikul õigus igal ajal ja igas kohas avada ja proovisid analüüsimiseks võtta. Proovi võtmise järele suletakse nõu kontrolliva ametniku plommi või pitsatiga. See toiming ei tule lugeda piimanõu avamiseks. Analüüsi tegemise ajast ja kohast antakse piima omanikule teada.

§ 28. Käesolev sundmäärus peab piimamüügikohtades nähtaval kohal väljapandud olema.

§ 29. Selle sundmääruse vastu eksijad võetakse vastutusele vastavate seaduste põhjal (Kriminaalseadustiku §§ 122, 211, 212 ja 213).

§ 30. Käesolev sundmäärus hakkab maksma 15. päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas ja selle maksmahakkamisega kaotab oma seadusliku jõu Tõrva linnavolikogult 17. mail 1930 vastu võetud ja Riigi Teatajas 52 — 1930 avaldatud Sundmäärus piima, koore ja võiga kauplemise kohta Tõrva linnas.

Linnapea Jaan Viks.

Sekretär A. Priimets.